ARVOMETSÄ
METSÄPALVELU

25.10.2021 Helsinki
Asiantuntijalausunto asiasta: U 49/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta LULUCF-asetuksen ja hallintomalliasetuksen muuttamisesta

Arvometsä Oy kiittää maa- ja metsätalousvaliokuntaa mahdollisuudesta kommentoida valtioneuvoston kirjelmää eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta LULUCF-asetuksen ja hallintomalliasetuksen muuttamisesta. Kyseinen muutosehdotus toimeenpanee Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa ja edistää ilmastoneutraaliuden saavuttamista.

Arvometsä esittää näkemyksenään Valtioneuvoston kirjelmästä seuraavan.

Kun lasketaan hiilipäästöjen kokonaismäärä teollistumisen alusta lähtien, Euroopan osuus koko maailman hiilipäästöistä on yli 50 %. Euroopan ”hiilivelka” on siis suurempi kuin esimerkiksi Kiinan, Yhdysvaltojen, Intian ja Brasilian yhteenlaskettu hiilivelka. Suomalaisten hiilijalanjälki on edelleen varsin suuri, 1,7-kertainen Ruotsiin verrattuna ja 1,5-kertainen Ranskaan verrattuna. Euroopan vastuu ilmastonmuutoksen torjunnassa ja hiilidioksidin poistossa ilmakehästä on suurempi kuin muiden maanosien. Hiilineutraaliuden saavuttaminen on vasta välitavoite, jonka saavuttamisen jälkeen on jatkettava ponnisteluja ilmakehän hiilidioksidipitoisuuden vähentämiseksi.

Nopeavaikutteisin Suomen käytössä oleva keino hiilidioksidin poistoon ilmakehästä on puuston biomassan suurentaminen. Siihen verrattuna esimerkiksi puutuotteiden hiilivaraston kasvattaminen on tehoton ilmastotoimi. Puusto ja metsän vihermassa on valmis koneisto hiilidioksidin poistoon. Tätä koneistoa voidaan kasvattaa hyvin helposti, pitämällä hakkuut maltillisina.

Vuoden 1990 jälkeen Suomen metsien runkopuun tilavuus on suurentunut keskimäärin 19,7 milj. m3 vuodessa. Tämän kasvuvauhdin ylläpito riittäisi siihen, että Suomi täyttää sille asetetut nieluvelvoitteet. Puuston määrän kasvattaminen tällä vauhdilla ei vähennä metsien kasvua vaan suurentaa sitä. Hakkuiden lisäämisestä pidättäytyminen lähivuosina lisäisi puuntuotosta ja teollisuuden puunsaantia pidemmällä aikavälillä.
Metsien hiilinieluihin vaikuttaa hakkuumäärien lisäksi hakkuutapa. Avohakkuu muuttaa metsän hiilinielusta hiilen lähteeksi. Avohakattu alue on hiilen lähde noin 20 vuoden ajan. Avohakkuun jälkeen kuluu vähintään 50 vuotta, ennen kuin metsän synnyttämät hiilivarastot (puubiomassa, metsämaa ja puutuotteet) palaavat samalle tasolle, jolla ne olivat ennen avohakkuuta.

ARVOMETSÄ
METSÄPALVELU

25.10.2021 Helsinki
Asiantuntijalausunto asiasta: U 49/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta LULUCF-asetuksen ja hallintomalliasetuksen muuttamisesta

Suomen metsien kasvuarviota on vastikään pienennetty arvosta 107,8 milj. m3 arvoon 103,5 milj. m3. Kasvu on pienentynyt siitä huolimatta, että ilmaston lämpeneminen on nopeuttanut puiden kasvua. Pienennys johtuu luultavasti osittain siitä, että yhä nuoremmissa metsissä, joiden tilavuuskasvu olisi vielä hyvää, tehdään avohakkuita, jotka nollaavat tilavuuskasvun pitkähköksi ajaksi. Avohakkuun sijasta metsien kasvukuntoa voitaisiin ylläpitää yläharvennustyyppisellä metsätaloudella niin, että metsässä olevalle nuoremmalle puustolle tehdään kasvutilaa poistamalla metsiköstä suuria puita. Päinvastoin kuin avohakkuu, yläharvennus säilyttää metsän hiilinieluna.

Muita keinoja hiilinielun vahvistamiseksi ovat mm. lannoitus ja joutomaiden metsitys. Kangasmaiden typpilannoituksella aikaansaatu lisäkasvu yleensä poistetaan metsästä hakkuussa, joka tehdään noin 10 vuoden kuluttua lannoituksen jälkeen. Tällöin suurin osa lisäkasvun hiilestä palautuu takaisin ilmakehään, eli mainittavaa ilmastohyötyä ei ole saavutettu. Soiden tuhkalannoituksella voidaan ylläpitää metsän kasvua niillä soilla, joilla on puutetta fosforista ja kaliumista. Käsittelyn vaarana on, että metsämaan hiilipäästöt lisääntyvät. Joutomaiden metsitystuki on taimien hitaan kasvuun lähdön takia niin hidasvaikutteinen keino, ettei sen avulla juuri pystytä voimistamaan Suomen metsien hiilinielua vuoteen 2030 tai 2035 mennessä.

LULUCF-asetuksen muutosehdotuksen ensimmäinen tavoite on maankäyttösektorin (agriculture, forestry and land use) ilmastoneutraaliuden saavuttaminen EU:ssa vuoteen 2035 mennessä. Edellä esitettyä taustaa vasten Arvometsä Oy pitää tätä tavoitetta kannatettavana ja jopa välttämättömänä.

Toisena tavoitteena on reilu, joustava ja maankäyttösektorin tiiviimmin sisältävä ilmastopolitiikka. EU:n tavoite LULUCF-sektorin kasvihuonekaasujen nettopoistumalle on 310 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia vuonna 2030, josta Suomen osuus on 17,8 milj. t CO2-ekvivalenttia. Tavoite on Suomen kannalta hyvin ”reilu”. Jos tavoitteeseen pyritään oikealla tavalla eli metsien lisähakkuita lykkäämällä ja metsänkäsittelytapoja monipuolistamalla, hiilinielutavoitteeseen pyrkiminen lisää samalla puuntuotosta, hidastaa metsätaloudesta johtuvaa luontokatoa ja parantaa Suomen metsien laatua virkistyskäytön ja luontomatkailun kannalta. Euroopan komission mukaan kansallisissa ilmasto- ja energiasuunnitelmissa ei ole hyödynnetty riittävästi maankäyttösektorin potentiaalia ilmastonmuutoksen hillinnässä. Arvometsä Oy:n näkemys on, että komission näkemys pitää paikkansa, kun ajatellaan Suomen metsien hiilensidontapotentiaalia.

ARVOMETSÄ
METSÄPALVELU

25.10.2021 Helsinki
Asiantuntijalausunto asiasta: U 49/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta LULUCF-asetuksen ja hallintomalliasetuksen muuttamisesta

Muutosehdotuksen kolmas tavoite on järjestelmän yksinkertaistaminen, mitä Arvometsä kannattaa varauksetta.

Valtioneuvosto toteaa, että asetusehdotuksella ei olla luomassa järjestelmää, jolla muiden maiden päästövähennystavoitteita kompensoitaisiin suomalaisten nielujen avulla. Myöskään Arvometsä ei näe, että suomalaisten vastuuta kasvatettaisiin enemmän kuin mikä Suomelle kuuluu. Itse asiassa Suomen hiilinieluvelvoitetta voidaan pitää jopa kunnianhimottomana siihen potentiaaliin nähden, joka Suomella on, ja myös sitä taustaa vasten, että suomalaisten hiilijalanjälki on edelleen suuri.

Arvometsän näkemyksen mukaan Suomen ei tulisi vastustaa, jos EU:n ja Suomen nielutavoitetta suurennetaan edelleen. Jos ilmastonmuutoksen haitat alkavat realisoitua vielä nykyistäkin suuremmassa mitassa, ilmastopolitiikkaa tulee muuttaa vielä uutta ehdotustakin kunnianhimoisempaan suuntaan.

Arvometsä Oy pitää kannatettavana, että sovitut nieluvelvoitteet ovat sitovia, ja velvoitteiden laiminlyönnistä seuraa rangaistusmenettely.

Helsingissä, 25. lokakuuta 2021

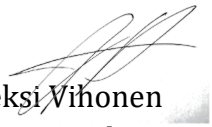

Aleksi Vihonen
Toimitusjohtaja
Arvometsä Oy